

Centar za regionalne aktivnosti Programa prioritetnih akcija

Godišnji program rada za 2021. godinu

SADRŽAJ

1. UVOD
2. OSNOVNI CILJEVI U 2021. GODINI
3. PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2021. GODINI
4. RESURSI POTREBNI ZA OSTVARENJE PLANIRANIH CILJEVA

1. UVOD

Centar za regionalne aktivnosti Programa prioritetnih akcija (PAP/RAC) sastavni je dio Mediteranskoga akcijskog plana (MAP) Programa Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP). Iako od 1978. godine djeluje kao jedan od UNEP/MAP-ovih centara, PAP/RAC je nacionalna institucija kojoj su povjerena sredstva i mandat za provedbu određenog broja UNEP/MAP-ovih aktivnosti, u skladu s obvezama iz Konvencije o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Mediterana (Barcelonska konvencija).

Osnovna zadaća Centra je pružanje tehničke pomoći zemljama u provedbi Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Mediterana (Protokol IUOP).

Sukladno Protokolu, aktivnosti Centra pridonose zaštiti i promidžbi mediteranskog okoliša, te jačaju nacionalne i lokalne kapacitete za integralno planiranje u obalnim područjima. Prenos znanja i iskustava prikupljenih djelovanjem Centra vrši se izdavanjem metodoloških dokumenata, organiziranjem seminara, radionica i stručnih sastanaka, internetskih tečajeva, promotivnih aktivnosti u okviru proslava „Mediteranskog dana obale“, web-stranica, itd.

Rad Centra karakterizira integralni pristup rješavanju složenih problema u obalnim područjima, a provode ga multidisciplinarni timovi eksperata u suradnji s lokalnim institucijama i dionicima. Integralni pristup Centra pokazao se uspješnim u provedbi konkretnih Programa upravljanja obalnim područjima (CAMP), koji su specifičan oblik suradnje svih komponenti UNEP/MAP-a s nacionalnim i lokalnim vlastima i institucijama u odabranim obalnim područjima.

U skladu s navedenim zadaćama, program rada Centra za razdoblje 2020.-2021.g. usvojen je od strane Konferencije ugovornih stranaka Barcelonske konvencije, održane u Napulju, od 2. do 5. prosinca 2019. Pri tome, program rada u 2021. godini kao svoje osnovne sastavnice ima:

- pripremu i provedbu UNEP/MAP-ova Programa upravljanja obalnim područjem (CAMP);
- aktivnosti koje se odnose na praćenje stanja i planiranje namjene mora, kao integralnog dijela obalnog područja prema definiciji iz Protokola;
- integraciju klimatskih promjena u procese planiranja obalnim područjima;
- provedbu aktivnosti jačanja svijesti i kapaciteta za IUOP.

2. OSNOVNI CILJEVI U 2021. GODINI

Temeljem predloženog programa rada, ciljevi Centra za navedeno razdoblje su sljedeći:

1. Provedba Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjima (IUOP) na regionalnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini;
2. Jačanje kapaciteta ugovornih stranaka Barcelonske konvencije za učinkovito korištenje politika, instrumenata, alata i procesa IUOP-a, s fokusom na planiranje morskog dijela obalnog područja i interakcije kopno-more;
3. Promidžba Protokola i jačanje vidljivosti Centra kao dijela sustava Barcelonske konvencije,
4. Odgovarajuće pozicioniranje Centra u Srednjoročnoj strategiji UNEP/MAP-a za razdoblje 2020.-2027., koja je u izradi i treba biti usvojena na Konferenciji ugovornih stranaka Barcelonske konvencije u prosincu 2021.

3. PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2021. GODINI

3.1 Planirane aktivnosti koje se financiraju iz Mediteranskog namjenskog fonda (MTF) i drugih UNEP-ovih izvora

Aktivnosti financirane iz MTF-a i drugih UNEP-ovih izvora spadaju u tzv. „redovni program“ Centra i odobrene su na Konferenciji ugovornih stranaka Barcelonske konvencije. Program rada cjelokupnog UNEP/MAP-a organiziran je po temama, a aktivnosti Centra u 2021. godini spadaju u četiri velike teme:

Tema 1: Upravljanje i koordinacija (eng. „governance“)

Tema 4: Interakcija kopno-more

Tema 5: Integralno upravljanje obalnim područjima

Tema 6: Klimatske promjene

U sklopu Teme 1 predviđene su sljedeće aktivnosti:

- Organizacija godišnje proslave Mediteranskog dana obale na Malti, 25. rujna 2021.g.;
- U skladu s financijskim mogućnostima i raspoloživim ljudskim kapacitetima, sudjelovanje u pripremi i provedbi lokalnih proslava Dana obale;
- Sudjelovanje na međunarodnim konferencijama i sastancima organiziranim od strane ugovornih stranaka Barcelonske konvencije, kao odgovor na dobivene pozive, a po preporuci UNEP/MAP koordinatora i u skladu s programom rada UNEP/MAP-a .

U sklopu Teme 4 predviđene su sljedeće aktivnosti:

- Metodološka dorada alata za provedbu analitičke faze prostornog planiranja morskog područja u zemljama Mediterana;
- Testiranje metodologije za analizu interakcije kopno-more u obalnom području Malte, u suradnji s malteškim Zavodom za prostorno planiranje (Malta Planning Authority) i ostalim zainteresiranim institucijama;
- Provedba dijela Integralnog programa monitoringa i procjene stanja okoliša (IMAP) u dijelu koji se odnosi na obalne deskriptore: praćenje i podrška u provedbi nacionalnih monitoringa u zemljama Mediterana s ciljem prikupljanja podataka za pripremu izvještaja o stanju okoliša (QSR 2023) i izvještavanja o stanju obalnih područja;
- Provedba CAMP projekta za Bosnu i Hercegovinu: organizacija početne konferencije (odgođene zbog Covid pandemije), nastavak aktivnosti započetih u 2020.g.;
- Provedba prekograničnog CAMP projekta između Albanije i Italije za područje Otranta: dovršenje i potpisivanje sporazuma između zemalja domaćina i UNEP/MAP-a, osnivanje radnog tima, početna konferencija;
- Izrada ugovora za prekogranični CAMP projekt između Cipra i Izraela i početak aktivnosti;
- Dovršenje aktivnosti projekta GEF Adriatic za koji je, kao i za sve ostale GEF projekte u tijeku, automatski odobreno produženje do lipnja 2021.g. Aktivnosti se odnose na dovršenje nacionalnih programa praćenja stanja morskog i obalnog okoliša u Albaniji i Crnoj Gori, i dovršenje plana namjene mora u Crnoj Gori.

U sklopu Teme 5 predviđene su sljedeće aktivnosti:

- Redovno ažuriranje on-line tečaja MedOpen i održavanje naprednog tečaja na engleskom ili francuskom jeziku (rujan – prosinac 2021.g.);

- Redovno održavanje i ažuriranje stranica koje podržavaju platformu IUOP-a i mrežu CAMP-ova;
- Pripremne radnje i početak provedbe aktivnosti koje će se u narednih 6 godina financirati iz UNEP/GEF-ova programa postizanja održivosti na Mediteranu, koji je u procesu ugovaranja (predviđa se početak provedbe projekta u prvom tromjesečju 2021.g.). Aktivnosti ovog programa odvijat će se u zemljama Juga i Istoka Mediterana, koje su dale podršku i osigurale sufinanciranje, a odnose se na: izradu nacionalnih strategija IUOP-a u dvije zemlje (Egipat i Libanon); izradu obalnih planova za dva odabrana područja u Crnoj Gori i Maroku; jačanje kapaciteta i koordinacijskih tijela za provedbu Protokola u svim sudjelujućim zemljama (Alžir, Crna Gora, Egipat, Libanon, Libija, Maroko, Tunis).

U sklopu Teme 6 predviđene su sljedeće aktivnosti:

- Provedba aktivnosti u sklopu UNEP/GEF-ova projekta o prilagodbi na klimatske promjene u obalnim područjima zemalja Juga Mediterana, koji je u procesu ugovaranja (predviđa se početak provedbe projekta u prvom tromjesečju 2021.g.) i kroz koji će se obalni planovi u Crnoj Gori i Maroku nadopuniti konkretnim preporukama koje se odnose na adaptaciju na klimatske promjene.

3.2 Planirane aktivnosti koje se financiraju iz EU projekata

Aktivnosti koje se financiraju iz EU fondova spadaju u tzv. „vanjske aktivnosti“ koje prate i dopunjuju „redovan program“ i koje se ugovaraju i provode u suradnji s ugovornim strankama Barcelonske konvencije. Aktivnosti koje su odobrene prije usvajanja plana rada na Konferenciji ugovornih stranaka prikazane su u planu rada i budžetu UNEP/MAP-a. Međutim, ovisno o dinamici financijskih instrumenata EU, neke aktivnosti mogu se ugovoriti i naknadno, tijekom dvogodišta za koje je plan rada i budžet već odobren.

U 2021. godini planirano je dovršenje Interreg Italija-Hrvatska projekta ADRIADAPT o adaptaciji na klimatske promjene u obalnim gradovima jadranske regije (odobren 2018.g., započeo u siječnju 2019.g., s predviđenim završetkom u prosincu 2020.g. i produženjem do lipnja 2021.g. zbog Covid pandemije), i to kako slijedi:

- dovršenje smjernica o uključenju mjera prilagodbe na klimatske promjene u proces IUOP-a za jadranske gradove;
- dovršenje smjernica za jačanje otpornosti obalnih područja u jadranskim gradovima;
- podrška u pripremi tematskih izvješća te ulaznog izvješća o utjecajima klimatskih promjena za morski prostorni plan Šibensko-kninske županije;
- podrška u pripremi Plana prilagodbe na klimatske promjene za grad Vodice.

Ukoliko bude odobren, Centar će sudjelovati u provedbi projekta koji je konzorcij europskih gradova i institucija kandidirao za financiranje od strane H2020 na temu otpornosti na klimatske promjene u europskim obalnim gradovima i naseljima. Srž projekta bit će razvoj strategija prikladnih za 8 „fokus gradova“, koji su već identificirani kao izloženi značajnim i rastućim rizicima od obalnih poplava. Jedan od tih gradova je Split pa su se konzorciju pridružili i Grad Split i Sveučilište u Splitu.

3.3 Planirane aktivnosti u okviru projekata koje financira Fondacija MAVa

I ove aktivnosti spadaju u tzv. „vanjske“ ili dopunske aktivnosti. Do lipnja 2021. godine bit će dovršen projekta GEMWET za močvarno područje Gar El Melh u Tunisu, u kojem Centar ima savjetodavnu ulogu u okviru izrade plana IUOP-a (posebno u odnosu na sektor turizma) te u uspostavljanju „governance“ strukture za koordinirano upravljanje područjem.

Po završetku ovog projekta, odmah će krenuti njegova druga faza, za koju je ugovor potpisan u studenome 2020. Radi se o nastavku pružanja podrške u radu „governance“ strukture i komunikaciji s lokalnim i nacionalnim dionicima.

Također je potpisan ugovor za drugu fazu projekta za močvarno područje ušća rijeke Bune u Albaniji, čija je prva faza dovršena u 2020.g. Početak provedbe ovih aktivnosti planiran je već za siječanj 2021.

4. RESURSI POTREBNI ZA OSTVARIVANJE PLANIRANIH CILJEVA

Za provedbu navedenih aktivnosti potrebno je 7.289.343,57 kuna (detalji dostupni u dokumentu Financijski plan PAP/RAC-a za 2021. godinu). U aktivnosti će biti uključeni svi djelatnici centra (11 djelatnika) te određeni broj vanjskih suradnika odgovarajućih kompetencija.